

Titel: **Claras bog**

Temaer: Ensomhed, følelser, venskab, naturen, mod, stille piger
Fag: Dansk
Målgruppe: 4. – 6. klasse

Data om læremidlet:

Bog: Inge Duelund Nielsen og Gitte Gade, Jensen & Dalgaard, 2020

Faglig relevans/kompetenceområder

I arbejdet med bogen kan der bl.a. arbejdes med følgende kompetenceområder:

Fortolkning: Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation: Eleven kan kommunikere med opmærksomhed på sprog og relationer i nære hverdagssituationer.

Der skal læses mellem linjerne og tolkes på de ting, som sker i bogen. Samtidigt har billedsiden stor betydning for forståelsen og fortolkningen.

Der kan også arbejdes med kompositionen og de forskellige fortællere og synsvinkler.

Ideer til undervisningen

Opstart

Start med at læse bogens to første sider med tekst højt for eleverne.

Det er skolebuschaufføren Patricia, som fortæller om baggrunden for bogen, og hvorfor hun fortæller os om Clara.

Lad bagefter eleverne snakke sammen i mindre grupper om følgende:

- Hvad får de at vide på de første sider?
- Hvordan er stemningen?
- Hvem hører vi om?
- Er der noget de undrer sig over?
- Hvad forestiller de sig kommer til at ske i bogen på de kommende sider?

Slut af med en fælles snak på klassen om, hvad grupperne har snakket om.

Lad nu eleverne læse resten af bogen selv.

Arbejdet med bogen

Her kommer en række ideer til, hvordan der kan arbejdes med bogen. Opgaverne er inddelt efter forskellige fokus og kan derfor bruges i forskellig rækkefølge.

Fokus på fortællere

Vi har i bogen forskellige fortællere i historien. Vi har Patricia, Clara og alle de små sedler med Claras tanker og citater.

Lad eleverne arbejde med de forskellige fortællere. Det kunne være:

- Hvad fortæller Patricia om?
- Hvad betyder det for historien, at hun taler direkte til jer som læsere.
- Hvad fortæller Clara om?
- Hvad får læseren af viden fra sedlerne?
- Hvilke slags fortællere er der tale om? (jeg-fortæller, 3 persons, alvidende osv.)
- Der er forskel på, hvordan de forskellige fortælleres tekster er sat op. Kig på de tre forskellige måder og snak om, hvad opsætningen/layoutet betyder. (Patricias fortælling er sat i ramme, sedlerne som papirlapper der er indsat i bogen og Claras fortælling er "fritstående" som teksten oftest er i en bog).

Fokus på billederne (billedanalyse)

Billederne fylder meget i bogen og er en stor del af historien. Man kan næsten kalde dem den 4. fortæller. Der kan derfor laves forskellige opgaver omkring billederne.

- Billedkomposition. Eleverne analyserer nogle udvalgte billeder med fokus på farver, lag <https://indidansk.dk/lag-billeder>, perspektiv <https://indidansk.dk/perspektiv> og billedbeskæring <https://indidansk.dk/beskaering>
- Gå på jagt i billederne. I kan gå på jagt efter Patricias streger, insekter og dyr, tankefigurerne eller hvordan Claras humør vises i billederne.
- Sammenspil mellem tekst og billeder. Hvordan underbygger billederne tekstens fortælling, og hvordan udvider de tekstens fortælling?

Fokus på komposition

Bogen er bygget op af forskellige dele og springer frem og tilbage i tid. Det kan give anledning til at arbejde med nogle af de følgende begreber.

- Flashbacks. Der er flere dele af historien, som fortælles som flashbacks. Lad eleverne gå på jagt efter dem i bogen.
- Handlingslinje og Tidslinje. Der kan laves en handlingslinje over historien (Se mere om handlingslinje her og download en blank, som eleverne kan udfylde <https://indidansk.dk/handlingslinje>). Der kan også laves en tidslinje, hvor begivenhederne sættes i rækkefølge, efter hvornår de sker. Den er noget anderledes end den rækkefølge tingene fortælles i. Snak om forskellen på klassen.
- Hvor lang tid foregår historien over? Kom med jeres bud på, hvor lang tid historien forløber over. Kom med gode eksempler fra teksten.
- Kompositionsmodeller. Sæt historien ind i en model. Det kan f.eks. være berettermodellen eller plot/point modellen <https://indidansk.dk/tre-akter-modellen>.

Fokus på fortolkning

- Temaer. Lad eleverne arbejde med bogens temaer i små grupper. Lad dem diskutere og finde begrundelser i bogen. De kan arbejde med spørgsmålene: Hvad er bogens temaer? Hvad er forfatterens budskab? Hvad kan vi lære af bogen?
- Tomme pladser. Der er en del, vi ikke får at vide i bogen. Lad eleverne, individuelt, stille spørgsmål de gerne vil have svar på. Eller de kan skrive, hvad de gerne vil vide, men som teksten ikke giver svar på. Bagefter sætter de sig sammen i små grupper. De præsenterer deres spørgsmål og prøver at besvare dem sammen i gruppen. Lav opsamling på klassen til sidst.

- Claras situation. Fortolk på hvordan Clara er? Hvordan er hun blevet som hun er? Hvorfor hun er blevet usynlig for de andre? Hvad kunne være gjort for at hjælpe hende?
- Patricias situation. Hvordan er Patricia? Hvorfor ser hun Clara? Hvad kunne hun have gjort for at hjælpe Clara mere?
- Slutning. Bogen har en form for åben slutning. Hvad er der sket med Clara og med træet Frode? Hvad er det med den blå flyttebil? Hvordan er bogen endt hos Patricia dagen efter Clara forsvandt? Lad eleverne samtale i grupper om deres bud på, hvad der er sket. Der kan også arbejdes med at digte videre på slutningen.
Slutningen kan også medføre snakken om det er en realistisk eller en fantastisk børnebog.

Fokus på efterarbejdet med bogen

- Lav et bogbillede. Eleverne finder 5 ting, som er med til at beskrive bogens handling eller tema. De arrangerer tingene sammen med bogen og tager et billede af deres opstilling. Billederne hænges op i klassen, og eleverne fortæller om deres valg.
- Eleverne kan lave en collage, der samler op på bogens handling og temaer. De kan lade inspirere af billederne i bogen. Collagerne kan hænges op i klassen. Brug blanding af tegning, billeder, små sedler og lignende. Lad fantasien flyve.
- Skriv historien om Clara set fra træet Frodes synsvinkel. De kan også skrive om, hvordan de andre i klassen oplever Clara og hendes forsvinden.
- Lav en podcast om Claras forsvinden, hvor der fortælles om Claras mystiske forsvinden. Der kan skabes stemningsbeskrivelser, interviews, fortælling om hvad der er sket, og gættes på hvor Clara er henne.
- Perspektiver til eget liv. Har eleverne prøvet at være udenfor eller usynlig for andre? Har de oplevet, at der er nogen, som andre ikke vil være sammen med? Der kan også snakkes om, hvad I kan gøre for, at det ikke sker i jeres klasse. Hvordan lægger vi mærke til hinanden? (se evt. Klassekabal, som udgangspunkt for en snak.)

Supplerende materialer

Klassekabal <http://mitcfu.dk/TV0000034824>